

дефектолошка
теорија и практика
3/1997

содржина

**дефектолошка стручно-научна
проблематика**

*Драгослав КОПАЧЕВ,
Петар НАСТОВ,
Љиљана НАУМОВСКА,
Виолета МИРАКОВСКА,
Омер СУЛЕЈМАН,
Даниела ДИМИТРОВА*

**РАНИОТ ТРЕТМАН КАКО ФУНДАМЕНТ ЗА
УСПЕШНА ИНТЕГРАЦИЈА НА ДЕЦАТА СО
ПРЕЧКИ ВО РАЗВОЈОТ, ВО СРЕДИНИ НА
СВОИТЕ ВРСНИЦИ ВО ПЕРЕДУЧИЛИШНАТА
ВОЗРАСТ 009**

Слободанка СТОИЛКОВИЌ

**РАНА ДИЈАГНОСТИКА И ТРЕТМАН
НА ОШТЕТУВАЊЕТО НА СЛУХОТ 027**

Величко АНДРЕЕВСКИ

**НЕКОИ АСПЕКТИ НА ОПШТЕСТВЕНАТА
ПРЕВЕНТИВА ВО СПРЕЧУВАЊЕТО НА
ХЕНДИКЕПИРАНОСТА ВО КОНТЕКСТОТ
НА ПЛАНИРАЊЕ НА СЕМЕЈСТВОТО И
БИОСОЦИЈАЛНАТА РЕПРОДУКЦИЈА 033**

defectology
theory and practice
3/1997

contents / abstract

**defectological and scientific
issues**

*Dragoslav KOPACHEV,
Petar NASTOV.
Ljiljana NAUMOVSKA,
Violeta MIRAKOVSKA,
Omer SULEJMAN,
Daniela DIMITROVA*

**EARLY TREATMENT AS FUNDAMENT FOR
SUCCESSFUL INTEGRATION OF CHILDREN
WITH DEVELOPMENTAL DIFFICULTIES IN
THE ENVIRONMENT WITH CHILDREN AT THE
SAME PRE-SCHOOL AGE 026**

Slobodanka STOILKOVIC

**EARLY DIAGNOSTICS AND TREATMENT
OF HEARING DAMAGES 032**

Velicko ANDREEVSKI

**SOME ASPECTS OF THE SOCIETY
PREVENTIVE IN OBSTRUCTION OF
HANDICAP WITH CONTEXT OF PLANING
THE FAMILY AND BIOSOCIAL REPRODUCTION
044**

медицински третман*Елизабета ЗИСОВСКА***ПЕРИНАТАЛНАТА АСФИКСИЈА КАКО
ПОТЕНЦИЈАЛЕН ИЗВОР НА ДЕЦА
ПОПРЕЧЕНИ ВО ПСИХОМОТОРНИОТ
РАЗВОЈ**

045

*Јелица ЕРЦЕГ-ЏУРАЧИЌ***РАНА ДИЈАГНОЗА НА ПЕРВАЗИВНИ
РАЗВОЈНИ РАСТРОЈСТВА**

050

*В. БУЧКОВСКА-НИКОЛОВСКА,
С. БОШЊАКОВСКА,
В. ЈОРДАНОВА-ДИМОВСКА,
Д. СТАВРИЌ, Е. ЃОРЃИОСКА***РАНА ДЕТЕКЦИЈА, ДИЈАГНОСТИКА И
ТРЕТМАН НА ВИСОКО ХИПЕРМЕТРОПНИ
АМБЛИОПИИ**

056

*Луиза ВЕЛЈАНОВСКА***РАНОТО ОТКРИВАЊЕ НА
РЕФРАКЦИОНИТЕ АНОМАЛИИ И
СТРАБИЗМОТ, УСЛОВ ЗА ДОБАР ВИД**

060

**психолошко-педагошки
преглед***Љупчо АЈДИНСКИ***СТРУЧНИТЕ КОМПЕТЕНЦИИ НА
ДЕФЕКТОЛОГОТ ВО ОПРЕДЕЛЕНИТЕ
ПОДРАЧЈА НА ИНТЕГРАЛНАТА
РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА ЛИЦАТА СО ПРЕЧКИ
ВО РАЗВОЈОТ**

063

medical treatment*Elizabeta ZISOVSKA***PERINATAL ASPHYXIA AS POTENTIAL
SOURCE OF CHILDREN WITH
DEVELOPMENTAL PSYCHO-MOTOR
DIFFICULTIES**

049

*Jelica ERCEG-DJURACIC***EARLY DIAGNOSIS OF PERVERSIVE
DEVELOPMENTAL DISORDERS**

055

*V. BUCHKOVSKA-NIKOLOVSKA,
S. BOSNJAKOVSKA,
V. JORDANOVA-DIMOVSKA,
D. STAVRIC, E.GJORGJIEVSKA***EARLY DETECTION, DIAGNOSTICS AND
TREATMENT OF HIGHLY HYPEROPIC
AMBLYOPIA**

058

*Luiza VELJANOVSKA***EARLY DETECTION OF ERRORS OF
REFRACTION AND STRABISMUS,
CONDITION FOR GOOD VISION**

062

**psychological and pedagogical
survey***Ljupco AJDINSKI***THE PROFESSIONAL COMPETENCY OF THE
DEFECTOLOGIST IN SOME DEPARTMENT OF
THE INTEGRAL REHABILITATION OF
PERSONS WITH DEVELOPMENTAL
DISABILITIES**

066

Димитар ТРАЈКОВСКИ

**НЕКОИ АСПЕКТИ НА ЗАШТИТАТА НА
НЕСПОСОБНИТЕ ЗА РАБОТА
И НА ИНВАЛИДНИТЕ ЛИЦА** 067

*М. СОТИРОВСКА-СИРВИНИ,
Љ. НАУМОВСКА, В. РАЗМОВСКА,
В. ВОЈНОВСКА*

**ОПФАТ НА ДЕЦА ПОПРЕЧЕНИ ВО
РАЗВОЈОТ ВО УСТАНОВАТА ЗА ДНЕВЕН
ПРЕСТОЈ НА ДЕЦАТА "ЕСТРЕЈА МАРА" ВО
БИТОЛА** 073

Олијана КРСТЕВА, Бојка ТАТАРЕВА

**СИСТЕМОТ ЗА ГОВОРНА ВИЗУЕЛИЗАЦИЈА
КАКО ОСНОВА ЗА ЕДУКАЦИЈА И
ПОМОШНО СРЕДСТВО ВО
КОМУНИКАЦИЈАТА НА ГЛУВИТЕ ДЕЦА** 075

Снежана ТАЛЕВСКА

**БРОЈНАТА ЗАСТАПЕНОСТ НА ДЕЦА СО
ОШТЕТЕН ВИД НА ТЕРИТОРИЈАТА НА ГРАД
СКОПЈЕ И ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА
РАБОТАТА СО ОВАА ПОПУЛАЦИЈА НА
ПРЕДУЧИЛИШНА ВОЗРАСТ** 081

Dimitar TRAJKOVSKI

**SOME ASPECTS OF PROTECTION OF
DISABLED FOR WORK
AND HANDICAPPED PERSONS** 072

*M. SOTIROVSKA-SIRVINI,
Lj. NAUMOVSKA, V. RAZMOVSKA,
V. VOJNOVSKA*

**INCLUSION OF CHILDREN WITH
DEVELOPMENTAL DISORDERS IN DAY CARE
INSTITUTION ESTREA MARA IN BITOLA** 074

Oliana KRSTEVA, Boika TATAREVA

**SPEECH VISUALIZATION SYSTEM AS A BASIS
FOR SPEECH TRAINING AND
COMMUNICATION AIDS** 080

Snezana TALEVSKA

**THE NUMERICAL REPRESENTATION OF
CHILDREN WITH DAMAGED EYESIGHT ON
THE TERRITORY OF SKOPJE AND WORK
ORGANIZATION WITH THIS POPULATION AT
PRESCHOOL PERIOD** 084

погледи-мислења-дилеми

views-opinions-dilemmas

Егидија НОВЉАН

**ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРЕН ПРИСТАП И
ПРОБЛЕМИТЕ НА РОДИТЕЛИТЕ И ДЕЦАТА
СО ПРЕЧКИ ВО РАЗВОЈОТ ОД ОСНОВНИТЕ
УЧИЛИШТА ВО СЛОВЕНИЈА** 085

Л. ТИМЧЕВ

ИГРАТА И ДЕТЕТО 094

Egidija NOVLJAN

**INTERDISCIPLINARY APPROACH AND THE
PROBLEMS OF THE PARENTS AND
CHILDREN WITH DEVELOPMENTAL
DIFFICULTIES IN SLOVENIA'S PRIMARY
SCHOOLS** 093

L. TIMCEV

THE GAME AND CHILD 097

социјално-андрагошки аспекти

*Васка СТАНЧЕВА-
ПОПКОСТАДИНОВА,
Вања ГЕОРГИЕВА*

**ГРУПИ ЗА САМОПОШ ЗА РОДИТЕЛИ
НА МЕНТАЛНО РЕТАРДИРАНИ ЛИЦА** 098

*Гордана САЗДОВА,
Драгица АТАНАСОВА*

**ЦЕНТАРОТ ЗА СОЦИЈАЛНА РАБОТА КАКО
СТАРАТЕЛСКИ ОРГАН ЗА ЗАШТИТА НА
ДЕЦАТА ПОПРЕЧЕНИ ВО ПСИХО-
ФИЗИЧКИОТ РАЗВОЈ, ОСТАНАТИ БЕЗ
РОДИТЕЛСКА ГРИЖА** 104

од практиката за практиката

Станика ДИКИЌ

**КОРИСТЕЊЕ НА СМЕТАЧИТЕ ВО
НАСТАВАТА** 108

*М. ИЛИЕВСКА,
М. СОТИРОВСКА-СИРВИНИ,
Љ. НАУМОВСКА*

**АСФИКСИИ, ИНТРАКРАНИАЛНИ
КРВАРЕЊА И ЕДЕМ НА МОЗОКОТ КАЈ
ДЕЦА СО РИЗИК ВО СОВЕТУВАЛИШТЕТО
ВО БИТОЛА ЗА ПЕРИОДОТ ОД 1989 ДО 1994
ГОД.** 118

Славчо ЧАДИЕВ

**АУДИОМЕТРИЈА-ПРВ ЧЕКОР КОН РАНА
ДЕТЕКЦИЈА** 121

social and adult aspects

*Vaska STANCHEVA-
POPKOSTADINOVA,
Vanya GEORGIEVA*

**SELF-HELP GROUPS FOR PARENTS WITH
MENTALLY RETARDED CHILDREN** 103

*Gordana SAZDOVA,
Dragica ATANASOVA*

**CENTER FOR SOCIAL AFFAIRS AS CUSTODY
IN PROTECTION OF CHILDREN WITH
PSYCHO-PHYSICAL DIFFICULTIES** 107

from practice to practice

Stanika DIKIC

**THE USE OF COMPUTERS
FOR TEACHING** 117

*M. ILIEVSKA,
M. SOTIROVSKA-SIRVINI,
Lj. NAUMOVSKA*

**ASPHYXIA, INTRACRANIAL HEMORRHAGES
AND BRAIN EDEMA OF RISK CHILDREN IN
THE ADVISORY INSTITUTE IN BITOLA FROM
1989-1994** 119

Slavco CADIEV

**AUDIOMETRY-FIRST STEP TO EARLY
DETECTION** 124

нормативно-правна регулатива

normative and legal regulation

Сунчица ДИМИТРИЈОСКА

Suncica DIMITRIJOSKA

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА СО
ПРЕЧКИ ВО РАЗВОЈОТ ОД АСПЕКТ НА
НОРМАТИВНО-ПРАВНАТА РЕГУЛАТИВА 125

SOCIAL CARE OF THE CHILDREN WITH
DEVELOPMENTAL DIFFICULTIES WITH
ASPECT OF NORMATIVE-LEGAL
REGULATIVE

129

прикази-полемики-рецензии

presentations-arguments-reviews

Ѓорѓи МИТРЕСКИ

Gjorgji MITRESKI

НЕКОИ СОЗНАНИЈА ОД ПОСЕТАТА НА
ЦЕНТАРОТ ЗА СЛЕПИ И СЛАБОВИДИ
УЧЕНИЦИ "БАРТМЕУС" ХОЛАНДИЈА 130

SOME CONSCIOUSNESS ATTENDANCE TO
THE INSTITUTE FOR BLIND AND VISUALLY
HANDICAPPED CHILDREN "BARTIMEUS"
NEETHERLAND 130

Наташа ЧИЧЕВСКА

Natasa CICEVSKA

ВИНКА МУСТАЌ,
МИРОСЛАВ ВИЦИЌ:

VINKA MUSTAC,
MIROSLAV VICIC:

„РАБОТА СО УЧЕНИЦИТЕ СО ПРЕЧКИ ВО
РАЗВОЈОТ ВО ОСНОВНОТО УЧИЛИШТЕ” 136

“WORK WITH CHILDREN WITH
DEVELOPMENTAL DIFFICULTIES AT
PRIMARY SCHOOLS”
136

вести-информации

news and information

Наташа ЧИЧЕВСКА

Natasa CICEVSKA

УЧЕСТВО НА СПОРТИСТИ ОД РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА НА ХВИИ СПОРТСКИ
ОЛИМПИСКИ ИГРИ НА ГЛУВИТЕ ОДРЖАНИ
ВО КОПЕНХАГЕН 139

PARTICIPATION OF THE SPORTISTS FROM R.
MACEDONIA AT XVII OLYMPIC SPORTS
GAMES FOR DEAF, WHICH WERE HOLD IN
COUPON CHAGRIN 139

НАСКОРО ЌЕ БИДЕ ИЗДАДЕН РЕЧНИК НА
ЗНАКОВЕН ЈАЗИК 139

DICTIONARY OF SIGN LANGUAGE IS GOING
TO PUBLISH WEARY SOON 139

СОЈУЗОТ НА СЛЕПИТЕ НА МАКЕДОНИЈА
ДОМАЌИН НА VII СОСТАНОК НА
БАЛКАНСКИОТ КОНСУЛТАТИВЕН
КОМИТЕТ ПРИ ЕВРОПСКИОТ СОЈУЗ НА
СЛЕПИТЕ 139

ASSOCIATION OF BLIND PERSONS OF
MACEDONIA IS GOING TO BE HOST OF VII
BALKAN CONSULTATIVE COMMITTEE OF
EUROPEAN UNION OF BLIND PERSONS 139

библиографија***bibliography****Даниела ДИМИТРОВА**Daniela DIMITROVA***БИБЛИОГРАФИЈА**

140

BIBLIOGRAPHY

140